

Polismantel ZMBA09/Februari 2009

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Algemene voorwaarden	2
Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheid motorrijtuigen	7
Bijzondere voorwaarden Automobilistenhulp	8
Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking	9
Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking	11
Bijzondere voorwaarden Ongevallen inzittendendeckking	12
Bijzondere voorwaarden Schade inzittendendeckking	14
Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking	15
Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking	16

Onderwerp

Algemeene voorwaarden

Onderwerp	Artikel
Algemene bepalingen	1
Begripsomschrijvingen	2
Begin, looptijd en einde van de verzekeringsovereenkomst	3
Dekkingen en verzekeringsovereenkomst	4
Premiebetaling	5
Wijziging van premie en/of voorwaarden	6
Tijdelijk gebruik van een ander motorrijtuig	7
Verplichtingen na schade	8
Bonus-/malusregeling	9
Verjaring	10
Uitsluitingen	11
Beperking terrorismerisico	12
Klachten en geschillen	13
Adres	14
Wat doen wij met uw persoonlijke gegevens?	15

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheid motorrijtuigen

Onderwerp	Artikel
Omvang van de dekking	16
Kosten van rechtskundige bijstand	17
Zekerheidstelling	18
Vervoer gewonden	19
Hulp door derden	20
Schade aan eigen motorrijtuigen	21
Schaderegeling	22
Vorderingen op verzekerde	23
Uitsluitingen	24

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Automobilistenhulp

Onderwerp	Artikel
Omvang van de dekking binnen Nederland	25
Omvang van de dekking buiten Nederland	26
Uitsluitingen	27
Verplichtingen bij hulpverlening	28
Samenloop	29

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking

Onderwerp	Artikel
Omvang van de beperkte cascodekking	30
Eigen risico	31
Vaststelling van de schadevergoeding	32
Aanmelden vermissing	33
Uitsluitingen	34

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking

Omvang van de volledige cascodekking	35
Eigen risico	36

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Ongevallen inzittendendeckking

Begripsomschrijvingen	37
Omvang van de dekking bij overlijden	38
Omvang van de dekking bij blijvende invaliditeit	39
Cumulatieve uitkering bij blijvende invaliditeit	40
Verplichtingen bij het maken van een aanspraak op een uitkering	41
Uitsluitingen	42

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Schade inzittendendeckking

Begripsomschrijvingen	43
Omvang van de dekking	44
Omvang van de schadevergoeding	45
Uitsluitingen	46

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking

Verzekerden	47
Omvang van de dekking	48
Onvermogen	49
De verlening van de verhaalsbijstand en de beperkingen	50
Verplichtingen van de verzekerde	51
Het verhaalsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht	52
Belangenconflicten- en geschillenregeling	53
Overige bepalingen	54

Onderwerp

Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking

Verzekerden	55
De verzekerde activiteit	56
De franchise	57
Uitsluitingen	58
De verlening van de rechtsbijstand	59
Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht	60
Onvermogen	61
Waarborgsom	62
Verplichtingen van de verzekerde	63
Belangenconflicten	64
Geschillenregeling	65
Overige bepalingen	66
Uitsluiting	67

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing voorzover in de bijzondere voorwaarden en eventuele clausules als vermeld op het polisblad voor de betreffende dekking niet anders is bepaald. Zij vormen samen met het polisblad de inhoud van de verzekeringsovereenkomst.

1 Algemene bepalingen

1.1 Grondslag van de verzekering

De verzekeringsovereenkomst is gebaseerd op de door verzekeringnemer aan Reaal verstrekte inlichtingen en verklaringen, in welke vorm dan ook. Deze inlichtingen en verklaringen vormen één geheel met de verzekeringsovereenkomst.

1.2 Onzeker voorval

Deze verzekeringsovereenkomst beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voorzover de door verzekerde of een derde geleden schade waarvan jegens Reaal respectievelijk een verzekerde aanspraak op vergoeding wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor verzekerde respectievelijk een derde schade was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden zou ontstaan.

1.3 Toepasselijk recht

Op deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

2 Begripsomschrijvingen

2.1 Verzekeringnemer

De persoon met wie Reaal de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

2.2 Verzekerden

De verzekeringnemer, de eigenaar, de bezitter, de houder, de gemachtigde bestuurder en de passagiers van het motorrijtuig, alsook de werkgever van de hiervoor genoemde personen indien hij in genoemde hoedanigheid krachtens burgerlijk recht aansprakelijk is.

2.3 (Meest) regelmatige bestuurder

Degene die doorgaans het motorrijtuig bestuurt.

2.4 Reaal

Reaal Schadeverzekeringen N.V., kantoorhoudend te Zoetermeer aan de Boerhaavelaan 3, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 37010992 en in het Wft-register van de AFM onder vergunningnummer 12000468.

2.5 Contractduur

De periode waarvoor de verzekeringnemer met Reaal de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

2.6 Verzekerd bedrag beperkt casco en volledig casco

Het motorrijtuig is verzekerd tot maximaal de cataloguswaarde, vermeerderd met € 1.000 aan niet tot de standaarduitrusting behorende accessoires/meeruitvoering. Hieronder valt ook de belettering.

2.7 Eigen risico

Het bedrag dat voor rekening van de verzekeringnemer blijft.

2.8 Cataloguswaarde

De prijs die conform de prijslijst van fabrikant of importeur voor het motorrijtuig gold op de datum van afgifte van deel I van het kentekenbewijs in Nederland. Indien de eerste toelating op een eerdere datum in het buitenland plaatsvond kan een andere prijs gelden.

2.9 Betaaltermijn

De door de verzekeringnemer met Reaal overeengekomen periode waarover telkens de verschuldigde premie, assurantiebelasting en poliskosten worden betaald.

2.10 Gebeurtenis

Een onzeker voorval, of een reeks van onzekere voorvallen die één oorzaak hebben, waardoor schade ontstaat.

2.11 Gebied

De verzekeringsovereenkomst is van kracht voor gebeurtenissen uitsluitend in die landen waarvoor het door Reaal afgegeven Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs (de groene kaart) geldig is.

2.12 Motorrijtuig

Het op het polisblad vermelde motorrijtuig.

Inbegrepen zijn de volgende uitrustingsstukken: gevarendriehoek, verbanddoos, pechlamp, sleepkabel, brandblusapparaat en kinderstoeltje(s). Ook is inbegrepen de anti-roestbehandeling.

Een mobilifoon, semafoon, 27 mc-installatie en dergelijke apparatuur zijn niet mee verzekerd.

De door de fabrikant af-fabriek aangebrachte opties vallen onder de cataloguswaarde van het motorrijtuig. Eventueel direct bij aankoop of later aangebrachte accessoires (die niet af-fabriek zijn geleverd), zoals het hef- en/of schuifdak, airconditioning, LPG-installatie, spoiler en carkit zijn alleen mee verzekerd als deze zijn opgegeven en er bij het vaststellen van de premie rekening mee is gehouden.

2.13 Bestelauto

Motorrijtuig, op het kentekenbewijs omschreven als bedrijfsauto, ingericht voor het vervoer van vracht, waarvan het eigen gewicht plus laadvermogen niet meer bedraagt dan 3500 kg.

2.14 Accessoires/meeruitvoering (niet standaard)

Onder accessoires worden onderdelen begrepen die op eenvoudige wijze in of aan het motorrijtuig zijn gemonteerd, waarvoor bij montage geen onderdelen zijn verwijderd en waarvoor geen bewerking of verandering van het motorrijtuig nodig is geweest.

Onder meeruitvoering worden alle wijzigingen en aanvullingen begrepen, die zijn aangebracht aan de basisuitvoering van het motorrijtuig, zoals een LPG-installatie.

2.15 Aanhang

Materieel dat door het motorrijtuig kan worden getrokken, bijvoorbeeld een aanhang-, bagage-, vouwwagen of caravan.

2.16 Herstelbedrijf

De/het door Reaal geselecteerde dealer/herstelbedrijf. Voor glasschade zijn dit Carglass, Autotaalglass of herstelbedrijven die aangesloten zijn bij Glasgarant. Voor de overige schaden wordt verwezen naar herstelbedrijven die zijn aangesloten bij Schadegarant.

2.17 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.18 Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in) directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.19 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of door derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

2.20 Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 2:17, 2:18 en 2:19 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

3 Begin, looptijd en einde van de verzekeringsovereenkomst

3.1 Begin

De verzekeringsovereenkomst vangt aan op de op het polisblad vermelde ingangsdatum.

3.2 Looptijd

De verzekeringsovereenkomst is gedurende de op het polisblad vermelde contractduur van kracht. Indien de contractduur is verstreken zonder dat de verzekeringsovereenkomst op grond van het in artikel 3.3 bepaalde is beëindigd, zal de overeenkomst met eenzelfde looptijd stilzwijgend worden verlengd.

3.3 Einde

De verzekeringsovereenkomst eindigt:

a door schriftelijke opzegging van de verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking:

- tegen het einde van de op het polisblad vermelde contractduur, met inachtneming van een opzegtermijn van minimaal twee maanden;
- binnen één maand nadat een gebeurtenis die voor Reaal tot een uitkeringsverplichting kan leiden, door de verzekerde aan Reaal is gemeld of nadat Reaal een uitkering uit hoofde van deze verzekeringsovereenkomst heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. Opzegging is slechts mogelijk op gronden welke van dien aard zijn dat gebondenheid aan de overeenkomst niet meer van de opzeggende partij kan worden gevergd. De verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief.

b door schriftelijke opzegging van de verzekeringsovereenkomst door Reaal:

- indien de verzekerde naar aanleiding van een gemelde gebeurtenis heeft gehandeld met de opzet Reaal te misleiden. De verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum;
- indien de verschuldigde premie niet tijdig wordt betaald en Reaal, na het verstrijken van de premievervaldag, zonder succes tot betaling van de premie heeft aangemaand. De verzekeringsovereenkomst eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, maar niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
- binnen twee maanden na de ontdekking dat de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking niet is nagekomen en daarbij is gehandeld met de opzet Reaal te misleiden, dan wel Reaal de verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. De verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum.

c door schriftelijke opzegging van de verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking door de verzekeringnemer:

- binnen één maand na ontvangst van de schriftelijke mededeling van Reaal, betreffende een wijziging van de premie en/of voorwaarden ten nadele van de verzekeringnemer en/of verzekerde. De verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking eindigt op de dag waarop de wijziging volgens de schriftelijke mededeling van Reaal ingaat, zij het niet eerder dan dertig dagen na de datum van dagtekening van bedoelde mededeling;
- binnen twee maanden nadat Reaal een beroep op de niet nakoming van de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking heeft gedaan. De verzekeringsovereenkomst of de desbetreffende dekking eindigt op de datum die in de opzeggingsbrief is vermeld of bij gebreke daarvan op de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief.

d van rechtswege:

- zodra verzekeringnemer permanent verhuist naar het buitenland;
- zodra verzekeringnemer of zijn erfgenamen ophouden belang te hebben bij het verzekerde motorrijtuig en de feitelijke macht over het motorrijtuig verliest, c.q. verliezen;
- zodra het motorrijtuig in de regel in het buitenland wordt gestald of een niet-Nederlands kenteken gaat voeren;
- zodra Reaal op basis van totaalverlies de schade aan het motorrijtuig heeft vergoed.

4 Dekkingen en verzekeringsovereenkomst

De verzekeringsovereenkomst kan betrekking hebben op één of meer dekkingen. Wanneer er sprake is van meerdere dekkingen zal het geheel als één verzekeringsovereenkomst worden beschouwd, óók wanneer de van kracht zijnde dekkingen niet tegelijkertijd zijn gesloten.

5 Premiebetaling

5.1 Premiebetaling in het algemeen

De verzekeringnemer dient de verschuldigde premie, kosten en assurantiebelasting bij vooruitbetaling te voldoen.

5.2 Automatische premiebetaling

Indien is gekozen voor automatische premiebetaling, worden de premie, kosten en assurantiebelasting telkens omstreeks de premievervaldag automatisch van de op de machtiging vermelde rekening afgeschreven. Indien door enige oorzaak, zoals bijvoorbeeld opheffing van de rekening, onvoldoende saldo, te hoog debetsaldo of anderszins, betaling van de verschuldigde premie, kosten en assurantiebelasting niet plaatsvindt en de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag ook niet op andere wijze voldoet uiterlijk op de veertiende dag nadat het verschuldigd is, wordt de dekking geschorst. De schorsing gaat in op de vijftiende dag nadat Reaal de verzekeringnemer na de premievervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5.3 Niet-automatische premiebetaling

De verzekeringnemer dient de premie, kosten en assurantiebelasting te betalen uiterlijk op de veertiende dag nadat zij verschuldigd zijn. Indien de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag niet tijdig betaalt, wordt de dekking geschorst. De schorsing gaat in op de vijftiende dag nadat Reaal de verzekeringnemer na de premievervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5.4 Premiebetalingsplicht

De verzekeringnemer blijft verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te betalen. De dekking gaat weer in op de dag volgend op die waarop de betaling door Reaal is ontvangen. Indien met Reaal premiebetaling in termijnen is overeengekomen, gaat de dekking pas in op de dag volgend op die waarop alle onbetaald gebleven premies over de reeds verstreken termijnen, inclusief incassokosten en assurantiebelasting, door Reaal zijn ontvangen.

5.5 Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse opzegging wordt de lopende premie naar billijkheid, onder aftrek van mogelijke kosten, verminderd. Dit geldt niet wanneer er sprake is geweest van de opzet Reaal te misleiden en de polis op deze grond is opgezegd.

6 Wijziging van premie en/of voorwaarden

Reaal heeft het recht de premie en/of voorwaarden en bloc te wijzigen. De verzekeringnemer wordt van de wijziging schriftelijk in kennis gesteld. Reaal gaat er vanuit dat verzekeringnemer met de wijziging heeft ingestemd, tenzij hij binnen één maand na dagtekening van het schrijven schriftelijk het tegendeel heeft bericht.

Wanneer de verzekeringnemer niet akkoord gaat met de wijziging, eindigt de verzekeringsovereenkomst op de einddatum of op de door Reaal in de schriftelijke mededeling genoemde datum.

De verzekeringnemer kan geen gebruik maken van de mogelijkheid tot opzegging, indien:

- de wijziging van de premie en/of voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;
- de wijziging een verlaging van de premie en/of uitbreiding van de dekking inhoudt;
- de premieaanpassing het gevolg is van een wijziging van de verzekeringnemer of regelmatige bestuurder, regiokorting door verhuizing van verzekeringnemer of regelmatige bestuurder, het gebruik van het motorrijtuig, de inschaling op de bonus-/malus-schaal van de verzekeringnemer of regelmatige bestuurder of het gevolg is van de jaarlijkse weging van andere risico-bepalende factoren;
- de wijziging voortvloeit uit contractuele bepalingen.

7 Tijdelijk gebruik van een ander motorrijtuig

Wanneer het verzekerde motorrijtuig voor reparatie, revisie of een dergelijke behandeling voor de verzekeringnemer tijdelijk niet beschikbaar is, zijn voor de duur van deze behandeling de dekkingen ook van toepassing op een naar prijsklasse en ouderdom gelijkwaardig vervangend motorrijtuig. Aan deze bepaling kunnen geen rechten worden ontleend, indien de schade is gedekt door een andere verzekering, al dan niet van een oudere datum, of onder een andere verzekering zou zijn gedekt als deze verzekering niet bestond.

8 Verplichtingen na schade

8.1 Schademeldingsplicht

Zodra verzekeringnemer of de verzekerde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor Reaal tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht deze gebeurtenis zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is naar waarheid aan Reaal te melden.

8.2 Schade-informatieplicht

De verzekeringnemer en de verzekerde zijn verplicht, binnen redelijke termijn, naar waarheid Reaal alle inlichtingen en documenten te verschaffen die voor Reaal van belang zijn om de uitkeringsplicht te beoordelen.

8.3 Medewerkingsplicht

De verzekeringnemer en de verzekerde zijn verplicht hun volle medewerking aan de schaderegeling te verlenen en alles na te laten wat de belangen van Reaal zou kunnen schaden. Tevens zijn zij verplicht zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.

8.4 Overige verplichtingen

In geval van diefstal of poging daartoe, inbraak, verduistering, vandalisme, gewelddadige beroving, afpersing of joyriding is verzekeringnemer of verzekerde verplicht onmiddellijk aangifte te doen bij de politie.

8.5 Sanctie bij niet nakomen verplichtingen

- 8.5.1 Reaal mag de schade die zij door het niet-nakomen van bovenstaande verplichtingen lijdt of de extra kosten die zij daardoor moet maken, op verzekeringnemer verhalen.
- 8.5.2 Aan de verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien verzekeringnemer of verzekerde één of meer van de in dit artikel genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van Reaal heeft geschaad.
- 8.5.3 Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien de verzekeringnemer of verzekerde één of meer van de in dit artikel genoemde verplichtingen niet is nagekomen met de opzet Reaal te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.

9 Bonus-/malusregeling

De bonus-/malusregeling is van toepassing op de dekkingen WA, Beperkt casco en Volledig casco.

9.1 Inschaling

Bij de ingang of wijziging van de verzekering worden de verschuldigde premies mede bepaald aan de hand van het premiepercentage uit onderstaande schaal, behorende bij de bonus-/malustrede, vermeld op het polisblad. Voor elk volgend verzekeringsjaar worden de verschuldigde premies berekend aan de hand van de schaal, afhankelijk van het aantal schadegevallen dat in het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden.

9.2 Bonus-/malusregeling

B/M-trede na één verzekeringsjaar na

B/M-trede	Kortingspercentage	géén schade	één schade	twee schaden	drie of meer schaden
20	80	20	15	8	1
19	80	20	14	8	0
18	80	19	13	7	0
17	80	18	12	7	0
16	80	17	11	6	0
15	80	16	10	6	0
14	80	15	9	5	0
13	78	14	8	4	0
12	76	13	8	4	0
11	72	12	7	3	0
10	68	11	7	3	0
9	64	10	6	2	0
8	60	9	5	1	0
7	56	8	4	1	0
6	52	7	3	1	0
5	48	6	2	1	0
4	40	5	1	1	0
3	32	4	0	0	0
2	20	3	0	0	0
1	4	2	0	0	0
0	+30	1	0	0	0

9.3 Geen beïnvloeding no-claimkorting

Een schadegeval heeft géén invloed op no-claimkorting wanneer:

- Reaal geen schadevergoeding verschuldigd is;
- Reaal uitsluitend kosten, gemaakt door de Hulporganisatie, heeft vergoed;
- Reaal de door haar betaalde schade volledig heeft verhaald;
- de verzekeringnemer binnen drie maanden nadat hem de omvang van de schade is meegedeeld, de door Reaal uitgekeerde bedragen heeft terugbetaald;
- Reaal, uitsluitend op grond van een schaderegelingsakkoord tussen verzekeraars, een schade niet heeft kunnen verhalen of uitsluitend op grond van een dergelijk akkoord heeft moeten vergoeden;
- de betaalde schade niet volledig kan worden verhaald uitsluitend als gevolg van de in de bijzondere voorwaarden vermelde vaste afschrijvingsregeling;
- de schade uitsluitend het gevolg is van oorzaken als omschreven in artikel 30 van de Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking en er geen uitkering wegens andere oorzaken, gekoppeld aan dezelfde gebeurtenis, plaatsgevonden heeft;
- er sprake is van een aanrijding met een fietser of voetganger, waarbij ten aanzien van het ontstaan van die aanrijding de verzekerde geen enkel verwijt kan worden gemaakt;
- Reaal de schade uitsluitend op grond van het bepaalde in artikel 7:962 lid 3 BW niet of niet volledig heeft kunnen verhalen.

10 Verjaring

Een rechtsvordering tegen Reaal tot het doen van een uitkering verjaart door het verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekerde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.

De verjaring wordt gestuit door een schriftelijke mededeling waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt. Een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen op de dag, volgende op die waarop Reaal hetzij de aanspraak erkent, hetzij bij aangetekende brief ondubbelzinnig heeft meegedeeld de aanspraak af te wijzen. In geval van afwijzing verjaart de rechtsvordering door verloop van zes maanden.

11 Uitsluitingen

Aan de gesloten verzekeringsovereenkomst kunnen geen rechten worden ontleend, indien:

11.1 Opzet

de schade is veroorzaakt met opzet of door roekeloosheid dan wel merkelijke schuld (voor zover nodig in afwijking van artikel 7:952 BW) van de verzekerde.

Onder merkelijke schuld wordt verstaan een gedraging die, al is een verzekerde zich daarvan niet bewust, naar objectieve maatstaven een zodanig aanmerkelijke kans op schade met zich meebrengt dat een verzekerde zich van dat gevaar bewust had behoren te zijn en door zich van die gedraging niet te onthouden in ernstige mate tekortschiet in zorg ter voorkoming van schade;

11.2 Fraude

er sprake is van fraude (geheel of gedeeltelijk). Met fraude wordt bedoeld, het op oneigenlijke gronden en wijze verkrijgen van een uitkering waarop geen recht bestaat, óf het verkrijgen van een uitkering onder valse voorwendzelen. Voorts heeft fraude tot gevolg dat:

- aangifte wordt gedaan bij de politie;
- alle lopende verzekeringen kunnen worden beëindigd;
- er een registratie plaatsvindt in het, tussen verzekeraars, gangbare registratiesysteem;
- eventueel uitgeoefende schade en onderzoekskosten worden teruggevorderd;

11.3 Beredding

de verzekeringnemer of de verzekerde heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van schade als bedoeld in artikel 7:957 BW en daardoor de belangen van Reaal heeft geschaad;

11.4 Molest

de schade is veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Rechtbank te 's-Gravenhage is gedeponereerd;

11.5 Atoomkernreactie

de schade is veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit:

a. atoomkernreacties, onverschillig hoe en waar deze zijn ontstaan.

Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door de overheid moet zijn afgegeven. Voor zover, krachtens de wet, een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting onverkort van kracht. Onder 'wet' wordt verstaan de Wet aansprakelijkheid kernongevallen (staatsblad 1979-225) zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de bedoelde wet;

b. een chemisch, biologisch, biochemisch of elektromagnetisch wapen.

11.6 Inbeslagneming

de verzekerde zaken in beslag zijn genomen of aangehouden krachtens besluit van de Nederlandse of vreemde overheid;

11.7 Deelneming wedstrijden, behendigheidsritten en dergelijke

de schade is ontstaan tijdens het oefenen voor of deelnemen aan wedstrijden, behendigheidsritten of snelheidsproeven. De schade ontstaan tijdens oriëntatie- of puzzelritten in Nederland is niet uitgesloten;

11.8 Verhuur

de schade is ontstaan terwijl het motorrijtuig is verhuurd, wordt gebruikt voor vervoer van personen tegen betaling dan wel voor andere doeleinden dan bij het aangaan van deze verzekeringsovereenkomst is opgegeven of door de wet is toegestaan;

11.9 Geen rijbevoegdheid

de schade is veroorzaakt terwijl de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig, voor het motorrijtuig of de betreffende combinatie van het motorrijtuig met aanhanger wettelijk voorgescreven rijbewijs, of terwijl hem de rijbevoegdheid onvoorwaardelijk is ontzegd, of terwijl hij anderszins krachtens een wettelijke bepaling niet tot het besturen van een motorrijtuig bevoegd is.

Een rijbewijs dat zijn geldigheid heeft verloren uitsluitend door het verstrijken van de in de wet genoemde geldigheidsduur wordt, tenzij de leeftijd van 70 jaar is bereikt, als geldig aangemerkt;

11.10 Geen kentekenhouder

uit het kentekenregister bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer blijkt dat de verzekeringnemer niet is ingeschreven als eigenaar c.q. houder, tenzij uit de polis blijkt dat Reaal bekend was met het afwijkende eigendom en dit heeft geaccepteerd.

De uitsluitingen onder 11.8, 11.9 gelden niet wanneer de verzekeringnemer aantoont dat de daarin bedoelde omstandigheden of feiten zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat de verzekeringnemer in redelijkheid geen verwijt treft.

12 Beperking terrorismerisico

12.1 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

Met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 2.17, 2.18 en 2.19, geeft de verzekering dekking voor gevolgen van in de Bijzondere voorwaarden genoemde gebeurtenissen die (direct of indirect) verband houden met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen;
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico'.

De uitkeringsplicht van Reaal terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die Reaal terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT.

12.2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal één miljard euro per kalenderjaar.

Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

12.3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
- gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;

dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze verzekeringsovereenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan vijftig meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste één op het risicoadres is gelegen.

Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b BW, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als één verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

Uitkeringsprotocol NHT

12.4 Op de herverzekering van Reaal bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Het Protocol, inclusief toelichting, is op 13 juni 2003 bij de Kamer van Koophandel Haaglanden te 's-Gravenhage gedeponereerd onder nummer 27178761 en op 12 juni 2003 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 79/2003. Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan Reaal te doen.

- 12.5 De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens Reaal, de verzekeringnemer en verzekerden.
- 12.6 Eerst nadat de NHT aan Reaal heeft meegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde op de in artikel 12.4 bedoelde uitkering terzake tegenover Reaal aanspraak maken.
- 12.7 De herververzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van deze voorwaarden wordt beschouwd.

13 Klachten en geschillen

Interne klachtenprocedure

Klachten die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekering kunnen worden gericht aan:

- Reaal
Ter attentie van de afdeling Klachtenservice
Antwoordnummer 125
1800 VB Alkmaar
Fax 072 - 519 41 60
E-mail klachten@reaal.nl

Klachten- en geschillenprocedure KiFiD

Wanneer na het doorlopen van de interne klachtenprocedure het oordeel van de directie van Reaal voor een belanghebbende niet bevredigend is én belanghebbende een consument is in de zin van de reglementen van het KiFiD kan belanghebbende zich - binnen drie maanden na de datum waarop Reaal dit standpunt heeft ingenomen - wenden tot:

- Klachteninstituut Financiële Dienstverlening ('KiFiD')
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Telefoon 0900 - FKLACHT (0900 - 3552248)
www.kifid.nl

Voor meer informatie over de klachten- en geschillenprocedure en de daaraan verbonden kosten wordt verwezen naar (de website van) het KiFiD.

Bevoegde rechter

Als belanghebbende geen gebruik wil maken van de hiervoor genoemde klachtenbehandelingsmogelijkheden of wanneer de klachtenbehandeling of de uitkomst daarvan voor belanghebbende niet bevredigend is, kan de belanghebbende het geschil inhoudelijk voorleggen aan de bevoegde rechter, tenzij er sprake is geweest van een bindend advies.

Voor de Ongevallen inzittendende dekking geldt tevens: indien een geschil optreedt met betrekking tot de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit, wordt dit geschil op verzoek van de belanghebbende aan een scheidsman of bindend adviseur voorgelegd. Deze scheidsman of bindend adviseur wordt in onderling overleg benoemd en zal naar redelijkheid en billijkheid uitspraak doen omtrent het geschil en omtrent de vraag wie van de partijen de, aan zijn uitspraak verbonden, kosten dient te dragen.

14 Adres

Alle mededelingen van Reaal, gericht aan het bij Reaal laatst bekende adres van verzekeringnemer of aan het adres van de tussenpersoon via wie de bemiddeling van deze verzekering loopt, worden geacht de verzekerde(n) te hebben bereikt en hebben tegenover hem bindende kracht. Verzekeringnemer dient elke verandering van adres zo spoedig mogelijk op te geven.

15 Wat doen wij met uw persoonlijke gegevens?

Als u klant bij ons wordt, rechtstreeks of via een adviseur, vragen wij om uw persoonsgegevens. Deze gegevens kunnen we gebruiken om:

- Overeenkomsten met u te sluiten en om die te kunnen uitvoeren.
- Statistisch onderzoek te doen.
- Te zorgen dat de financiële sector veilig en integer blijft.
- Fraude te voorkomen en te bestrijden.
- Te voldoen aan de wet.
- De relatie met u te onderhouden en uit te breiden.

Reaal hoort bij de groep van ondernemingen van VIVAT Verzekeringen¹. VIVAT Verzekeringen is binnen deze groep verantwoordelijk voor de verwerking van uw persoonsgegevens door haarzelf en haar groepsondernemingen. Uw schade- en verzekeringsgegevens wisselen wij uit met de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS). Wilt u meer weten over hoe we omgaan met privacy? Kijk dan op reaal.nl voor ons privacy- en cookiereglement. Verder houden we ons aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. Deze gedragscode vindt u op verzekeraars.nl

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen. Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden van deze polis mocht zijn bepaald, wordt deze verzekeringsovereenkomst geacht aan de door of krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, hierna genoemd Wam, gestelde eisen te voldoen.

16 Omvang van de dekking

16.1 Deze verzekeringsovereenkomst dekt de wettelijke aansprakelijkheid van verzekerden, tot ten hoogste het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen, voor schade aan personen en/of zaken die is veroorzaakt met of door:

- 16.1.1 het motorrijtuig;
- 16.1.2 een aanhanger, zolang deze is gekoppeld aan het motorrijtuig, alsmede wanneer de schade is ontstaan nadat deze is losgemaakt of losgeraakt en niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
- 16.1.3 de van het motorrijtuig of aanhanger gevallen of vallende lading, anders dan tijdens laden of lossen.

16.2

16.2.1 Schade aan personen

Onder schade aan personen wordt verstaan schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

16.2.2 Schade aan zaken

Onder schade aan zaken wordt verstaan schade door beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekerden, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

16.3 Indien de gebeurtenis plaatsvindt in een tot het verzekeringsgebied behorend land, waar krachtens een met de Wam overeenkomende wet een hoger maximum bedrag is voorgeschreven, verleent deze verzekeringsovereenkomst dekking tot dat hogere bedrag.

17 Kosten van rechtskundige bijstand

Ook indien daardoor het maximaal verzekerde bedrag voor wettelijke aansprakelijkheid wordt overschreden, vergoedt Reaal:

- 17.1 de kosten van verweer in een door een benadeelde tegen Reaal aanhangig gemaakte civiele procedure;
- 17.2 kosten van verweer dat onder leiding van Reaal wordt gevoerd in een door een benadeelde tegen een verzekerde aanhangig gemaakte civiele procedure, alsmede in de hierboven genoemde gevallen de hieruit voortvloeiende proceskosten tot betaling waarvan Reaal of de verzekerde wordt veroordeeld;
- 17.3 de wettelijke rente over het door de verzekeringsovereenkomst gedekte gedeelte van de hoofdsom;
- 17.4 de kosten van rechtskundige bijstand in een tegen een verzekerde aanhangig gemaakte strafgeding indien Reaal dit ter behartiging van haar belangen noodzakelijk acht. Reaal kan een verzekerde nimmer verplichten tegen een gewezen strafvonnis in hoger beroep te gaan. Boeten, transactiebedragen, afkoopsommen en met een straf-procedure samenhangende gerechtskosten worden niet vergoed.

18 Zekerheidstelling

Indien een overheid, wegens een onder de verzekeringsovereenkomst gedekte schade, het stellen van een geldelijke zekerheid verlangt ter waarborging van de rechten van benadeelden, zal Reaal deze zekerheid verstrekken tot ten hoogste € 50.000 voor alle verzekerden tezamen. Verzekerden zijn verplicht Reaal te machtigen over de zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en bovendien alle medewerking te verlenen om de terugbetaling te verkrijgen.

19 Vervoer gewonden

Indien verzekerde betrokken is bij of getuige is van een ongeval waarbij personen zijn verwond en de omstandigheden waaronder het ongeval heeft plaatsgevonden en de verwondingen van dien aard zijn dat vervoer van deze gewonden met het motorrijtuig noodzakelijk is, worden de door dit vervoer veroorzaakte kosten van reiniging, herstel of vernieuwing van het interieur van het motorrijtuig vergoed.

20 Hulp door derden

Indien een verzekerde ten gevolge van een ongeval door een derde - al dan niet bij het ongeval betrokken - wordt geholpen om dood of letsel te voorkomen respectievelijk te beperken en degene die de hulp verleent lijdt door of tijdens de hulpverlening schade aan zaken, dan wordt deze schade vergoed tot ten hoogste € 500 ook al zou het maximaal verzekerde bedrag door deze vergoeding worden overschreden.

21 Schade aan eigen motorrijtuigen

Verzekerd is schade aan andere motorrijtuigen van verzekeringnemer (ook wanneer verzekeringnemer de bestuurder is van het motorrijtuig) voor zover Reaal gehouden is deze te vergoeden wanneer de schade door een derde zou zijn geleden.

Uitgesloten is:

- 21.1 de schade ontstaan bij een gebeurtenis in gebouwen of op terreinen in gebruik bij de verzekeringnemer tenzij de bij de gebeurtenis betrokken motorrijtuigen voor particulier gebruik bestemd zijn;
- 21.2 de uit de gebeurtenis voortvloeiende bedrijfsschade en waardevermindering.

22 Schaderegeling

Reaal belast zich met de regeling en de vaststelling van de schade. Zij heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. Zij zal daarbij de belangen van verzekerde in het oog houden. Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen, en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen, hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar keuze van de verzekerde, naar evenredigheid verminderd.

23 Vorderingen op verzekerde

Indien een verzekerde geen rechten aan deze overeenkomst kan ontlenen en Reaal is krachtens de Wam of een daarmee overeenkomende buitenlandse wet verplicht schade te vergoeden, heeft Reaal het recht de schadevergoeding en de gemaakte kosten te verhalen op de verzekeringnemer en de verzekerde. Tegenover de verzekeringnemer wordt van dit recht geen gebruik gemaakt indien de schade is veroorzaakt na eigendomsoverdracht van het motorrijtuig, de verzekering is beëindigd en de verzekeringnemer heeft voldaan aan de plicht tot kennisgeving.

24 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van toepassing. Daarnaast is uitgesloten de aansprakelijkheid:

- 24.1 voor hen die zich door diefstal of geweldpleging de macht over het motorrijtuig hebben verschafte alsmede voor hen die het motorrijtuig zonder toestemming van de verzekeringnemer en/of verzekerde gebruiken;
- 24.2 voor schade aan het motorrijtuig en/of een eventueel gekoppeld object zelf;
- 24.3 voor schade toegebracht aan de bestuurder van het motorrijtuig dat het ongeval veroorzaakt;
- 24.4 voor schade die uitsluitend voortvloeit uit contractuele verplichtingen;
- 24.5 voor schade aan zaken die zich in het motorrijtuig bevinden of daarmee worden vervoerd. Onder zaken die met het motorrijtuig worden vervoerd, worden niet verstaan de tot de particuliere huishouding behorende zaken van passagiers;
- 24.6 voor schade aan roerende of onroerende zaken die de verzekeringnemer of de aansprakelijke verzekerde in eigendom toebehoren of die zij uit hoofde van een huur-, leen- of andere overeenkomst in gebruik hebben.

25 Omvang van de dekking binnen Nederland

25.1 Uitvallen van het motorrijtuig en/of de bestuurder door een ongeval
Indien het motorrijtuig en/of aanhanger als gevolg van een ongeval zodanig is beschadigd dat voortzetting van de reis onmogelijk is of de bestuurder bij dat ongeval zodanig letsel is overkomen dat hij niet in staat is het motorrijtuig te besturen en een andere inzittende de besturing niet kan overnemen, heeft een verzekerde recht op:

- 25.1.1 berging en vervoer van het motorrijtuig en/of aanhanger naar een door verzekerde aan te wijzen reparateur, dan wel naar het woonadres van de verzekerde direct na het ongeval;
25.1.2 vervoer van de inzittenden en de bagage, direct na het ongeval, naar een door hen op te geven gezamenlijk adres in Nederland.

25.2 Uitvallen van het motorrijtuig door pech

Een verzekerde kan uitsluitend aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 25.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door pech (een plotseling optredende mechanische storing aan het motorrijtuig), indien het motorrijtuig:

- volledig casco is verzekerd (artikel 35) én
- ten tijde van de gebeurtenis niet ouder is dan 6 jaar;

25.2.1 de storing binnen Nederland is ontstaan doch buiten de woonplaats van de verzekerde en van zo ernstige aard is dat deze niet ter plaatse binnen één uur kan worden verholpen.

25.3 Diefstal van het motorrijtuig

In geval van diefstal van het motorrijtuig, heeft een verzekerde recht op berging en vervoer van het motorrijtuig naar een door verzekerde aan te wijzen reparateur of woonadres indien het motorrijtuig zodanig beschadigd wordt teruggevonden, dat rijden op eigen kracht niet mogelijk is.

26 Omvang van de dekking buiten Nederland

26.1 Uitvallen van het motorrijtuig en/of de bestuurder door een ongeval
Indien het motorrijtuig en/of aanhanger als gevolg van een ongeval zodanig is beschadigd dat voortzetting van de reis onmogelijk is of de bestuurder bij dat ongeval zodanig letsel is overkomen dat hij niet in staat is het motorrijtuig te besturen en een andere inzittende de besturing niet kan overnemen, heeft een verzekerde recht op:

- 26.1.1 berging en vervoer van het motorrijtuig, de bagage en eventuele aanhanger naar de dichtstbijzijnde garage waar de schade kan worden hersteld;
26.1.2 nazenden van onderdelen die nodig zijn om het motorrijtuig uiterlijk binnen vier werkdagen rijklaar te maken. De onderdelen zelf komen voor rekening van de verzekerde, tenzij krachtens de Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking van deze verzekeringsovereenkomst recht op vergoeding bestaat;
26.1.3 repatriëring van het motorrijtuig, de bagage en eventuele aanhanger naar Nederland, tenzij het motorrijtuig binnen twee werkdagen rijklaar kan worden gemaakt. Indien de kosten van repatriëring van het motorrijtuig hoger zijn dan de waarde van het motorrijtuig zoals die in Nederland zou zijn getaxeerd, dan worden de kosten van invoer en/of vernietiging van het motorrijtuig in het desbetreffende land vergoed. In dat geval wordt uitsluitend voor vervoer van de bij het motorrijtuig behorende bagage en eventuele aanhanger zorggedragen;

26.1.4 vergoeding van de terugreiskosten die door de inzittenden moeten worden gemaakt. Vergoed worden de treinkosten 2e klasse met inbegrip van een éénmalig vervoer per taxi naar het dichtstbijzijnde spoorwegstation vanaf de plaats van het ongeval, alsmede éénmalig vervoer per taxi van het aankomststation naar het woonadres.

26.2 Uitvallen van het motorrijtuig door pech

Een verzekerde kan uitsluitend aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door pech (een plotseling optredende mechanische storing aan het motorrijtuig), indien het motorrijtuig:

- volledig casco is verzekerd (artikel 35) én
- ten tijde van de gebeurtenis niet ouder is dan 6 jaar.

26.3 Diefstal van het motorrijtuig

Een verzekerde kan aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door diefstal van het motorrijtuig.

27 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11, 24, 34 zijn van overeenkomstige toepassing.

28 Verplichtingen bij hulpverlening

28.1 De kosten van dienstverlening komen voor rekening van Reaal indien daarvoor contact is opgenomen met en opdracht is gegeven door de Hulporganisatie. Indien de verzekerde aannemelijk maakt dat hij redelijkerwijs niet in staat was de Hulporganisatie te waarschuwen, worden de gemaakte kosten vergoed alsof de dienstverlening via de Hulporganisatie had plaatsgevonden.

28.2 Verzekerden dienen er voor in te staan dat er vrijelijk over het motorrijtuig en de eventuele aanhanger kan worden beschikt. Indien en voorzover dat niet het geval is, komen de daardoor gemaakte extra kosten voor rekening van verzekerden.

29 Samenloop

29.1 Indien bij schade aanspraak kan worden gemaakt op een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, of zou kunnen worden gemaakt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geldt deze verzekering slechts voor zover de aanspraken het bedrag te boven gaan waarop de verzekerde elders recht heeft of zou hebben. Een eigen risico op de andere verzekering komt niet voor vergoeding in aanmerking.

29.2 De verzekerde dient aan Reaal een opgave te doen van alle hem bekende verzekeringen, al dan niet van oudere datum, die op het moment van de schade geheel of ten dele betrekking hebben op hetzelfde belang.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

30 Omvang van de beperkte cascodekking

30.1 Deze verzekering dekt verlies van en de herstellkosten van schade aan het motorrijtuig uitsluitend door:

30.1.1 Brand, zelfontbranding, blikseminslag, kortsluiting en explosie. Onder brand wordt in dit verband verstaan, een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur buiten een haard, dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten. Zo is onder andere geen brand:

- zengen, schroeien, smelten, verkolen, broeien;
- doorbranden van elektrische apparaten en motoren.

30.1.2 Diefstal, inbraak, verduistering of joyriding waaronder begrepen schade die door de pleger van het misdrijf aan het motorrijtuig is toegebracht en schade ontstaan door poging tot diefstal, inbraak, verduistering of joyriding.

30.1.3 Breuk van één of meer ruiten van het motorrijtuig, inclusief de ruit van het zonnedak, niet gepaard gaande met andere schade aan het motorrijtuig behoudens door scherven van deze ruit(en). Onder ruiten worden niet begrepen koplampglazen en koplampruit.

30.1.4 Botsing met loslopende dieren of vogels, uitsluitend voorzover de schade rechtstreeks door die botsing is toegebracht.

30.1.5 Overstroming, vloedgolf, aardbeving, vulkanische uitbarsting, lawine, vallend gesteente, aardverschuiving of soortgelijke natuurrampen. Onder overstroming wordt in dit verband verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door de verzekeringsovereenkomst gedekte gebeurtenis.

30.1.6 Storm
Uitsluitend gedekt is schade door ten gevolge van de storm vallende of rondvliegende voorwerpen, alsmede het ten gevolge van de storm opgenomen worden of omwaaien van het stilstaande motorrijtuig en schade doordat het portier tegen een ander voorwerp dan wel tegen het motorrijtuig zelf waait. Onder storm wordt verstaan wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7).

30.1.7 Hagel
Onder hagel wordt verstaan neerslag uit de dampkring in de vorm van ijskorrels.

30.1.8 Relletjes
Relletjes zijn volksoplopen waartegen door het openbaar gezag wordt opgetreden (dus geen baldadigheid of vandalisme).

30.1.9 Het buiten een vliegveld in aanraking komen met een luchtvaartuig, delen daarvan of voorwerpen welke uit een luchtvaartuig vallen.

30.1.10 Een van buiten komend onheil gedurende de tijd, dat de aanhangwagen voor transport met een vervoermiddel aan een transportonderneming is overgedragen, met uitzondering van schade, ontstaan tijdens takelen, slepen en van schade, bestaande uit schrammen, krassen of lakschade;

30.1.11 Bijdrage in averij grosse.

30.2 Dagvergoeding diefstal

In geval van diefstal en verduistering vergoedt Reaal vanaf de datum van aangifte bij de politie voor iedere dag waarop verzekeringnemer in verband met deze diefstal of verduistering niet over het motorrijtuig kan beschikken, een bedrag van € 15 per dag gedurende maximaal één maand.

30.3 Diefstal van de motorrijtuigsleutels

Indien de motorrijtuigsleutels na diefstal met braak uit de eigen woning of na beroving met geweld in de eigen woning in het bezit van onbevoegden zijn geraakt, vergoedt Reaal tot maximaal € 500 per gebeurtenis de noodzakelijke kosten voor wijziging, of - indien niet mogelijk - vervanging van de sloten van het verzekerde motorrijtuig. Dit ter voorkoming van diefstal van het verzekerde motorrijtuig.

Onder motorrijtuigsleutels worden in dit verband verstaan alle mechanische en/of elektronische middelen met behulp waarvan de portieren van het motorrijtuig kunnen worden geopend en/of de motor van het motorrijtuig kan worden gestart. De hiervoor bedoelde diefstal of beroving dient te blijken uit een proces-verbaal van aangifte. Indien sprake is van een Reaal Inboedelverzekering, kunnen aan die verzekering geen rechten meer worden ontleend.

30.4 Vergoeding hotelkosten

Indien verzekerde ten gevolge van een gedekte gebeurtenis buiten Nederland zijn bestemming niet meer kan bereiken en van een hotel gebruik moet maken, vergoedt Reaal de kosten van één overnachting tot een maximum van € 30 per verzekerde per gebeurtenis.

31 Eigen risico

In geval van schade aan of verlies van het motorrijtuig zal per gedekte gebeurtenis een bedrag gelijk aan het op het polisblad genoemde eigen risico in mindering worden gebracht. Dit bedrag wordt vermeerderd met € 75 indien de bestuurder ten tijde van de gebeurtenis 23 jaar of jonger is. Dit extra eigen risico is niet van toepassing bij schadegebeurtenissen als omschreven in artikel 30.

31.1 Wanneer recht bestaat op schadevergoeding en de schade wordt hersteld door een door de Stichting Schadegarant erkend en als zodanig herkenbaar auto(herstel)bedrijf, conform de hiervoor geldende procedure, wordt het eigen risico verminderd met € 150. De vermindering van het eigen risico geldt niet:

- voor ruitschaden;
- voor taxi's, les-, lease- en huurauto's.

31.2 Het op het polisblad genoemde eigen risico komt te vervallen indien een ruitschade door middel van een harsinjectie is gerepareerd door een op het Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs aangegeven glasherstelbedrijf.

31.3 Indien de beschadigde ruit wordt vervangen door een op het Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs aangegeven glasherstelbedrijf, zal het op het polisblad genoemde eigen risico worden verminderd met € 75.

31.4 Indien verzekerde in geval van inbraak door middel van overlegging van een geldig SCM-certificaat kan aantonen dat het motorrijtuig ten tijde van de inbraak beveiligd was met een alarminstallatie, zal geen inhouding van het eigen risico plaatsvinden.

31.5 Indien in geval van diefstal van het gehele motorrijtuig door verzekerde kan worden aangetoond dat het motorrijtuig is beveiligd met een SCM gecertificeerd startonderbrekingsstelsel, dan wel is voorzien van een zogenaamd af-fabriek beveiligingsstelsel en/of dat het kenteken in de ruiten van het motorrijtuig is gegraveerd, zal geen inhouding van het eigen risico plaatsvinden.

32 Vaststelling van de schadevergoeding

32.1 Reaal zal in geval van beschadiging van het motorrijtuig uitsluitend de reparatiekosten vergoeden. De vergoeding bedraagt niet meer dan een bedrag gelijk aan de waarde van het motorrijtuig onmiddellijk voor het ontstaan van de schade onder aftrek van de waarde der restanten.

Indien de reparatiekosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het motorrijtuig op het moment onmiddellijk vóór de schade onder aftrek van de waarde van de restanten, is er net als bij diefstal sprake van totaal verlies.

Bij verlies van het motorrijtuig vergoedt Reaal de waarde onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade.

Recht op schadevergoeding ingeval van verlies door diefstal, joyriding met of verduistering van het motorrijtuig door een ander dan de verzekerde bestaat, indien het motorrijtuig niet binnen één maand na aangifte bij de politie, kan worden terugverkregen.

Bij schadevergoeding in geval van totaal verlies (in technische en/of economische zin) van het motorrijtuig behoudt Reaal zich het recht voor het wrak over te dragen aan een door haar aan te wijzen derde. De schadevergoeding vindt niet eerder plaats dan na overhandiging van alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs door de verzekerde aan Reaal.

32.2 Noodreparatie

In geval van schade heeft verzekeringnemer het recht om in spoedeisende gevallen onverminderd de verplichting tot onmiddellijke melding van de schade, deze door een herstelbedrijf tot maximaal € 500 te laten repareren. In deze gevallen dient zo spoedig mogelijk aan Reaal een originele gespecificeerde herstelnota te worden overgelegd.

32.3 Expertise

Bij schade kan door Reaal een deskundige worden benoemd die in overleg met de reparateur voor rekening van Reaal de schade vaststelt. Bij gebreke van overeenstemming tussen deze deskundige en de reparateur omtrent de grootte van de schade heeft de verzekerde het recht tegenover de door Reaal aangewezen deskundige op eigen kosten een deskundige aan te wijzen. Bij verschil van mening tussen beide deskundigen zullen zij een derde deskundige benoemen, wiens schadevaststelling binnen de grenzen van beide taxaties moet blijven en bindend zal zijn. De kosten van de derde deskundige worden door elk van de partijen voor de helft gedragen. Indien een verzekerde door de derde deskundige geheel in het gelijk wordt gesteld, zijn de kosten van alle deskundigen voor rekening van Reaal.

32.4 Vergoeding geluidsapparatuur

Indien verzekerde in geval van inbraak en/of diefstal van het verzekerde motorrijtuig, het afneembaar frontje van de meeverzekerde geluidsapparatuur aan Reaal overdraagt en indien de apparatuur niet ouder is dan drie jaar op het moment van de inbraak, vergoedt Reaal de oorspronkelijke aanschafprijs of, indien deze lager is dan de oorspronkelijke aanschafprijs, de huidige nieuwprijs van de apparatuur. Het bezit, de waarde en de ouderdom van de geluidsapparatuur dient te worden aangetoond door middel van overlegging van de originele, gespecificeerde aanschafnota.

32.5 Vervangend vervoer na schade

Tijdens herstel na schade van het verzekerde motorrijtuig bij het herstelbedrijf kan verzekerde, voor de periode van de technische reparatie, beschikken over een soortgelijk (doch maximaal middenklasse) vervangend standaard uitgevoerd motorrijtuig. Dit motorrijtuig wordt aan verzekerde ter beschikking gesteld door het herstelbedrijf. De brandstofkosten blijven voor rekening van verzekerde. Deze bepaling geldt niet voor schade die uitsluitend bestaat uit ruitschade.

33 Aanmelden vermissing

Verzekeringnemer verklaart zich akkoord met het aanmelden door Reaal, van de voertuiggegevens aan het Verkeersbureau Voertuigcriminaliteit, zodat door de overheid erkende particuliere organisaties door Reaal kunnen worden ingeschakeld voor het terugvinden en terugbezorgen van het voertuig. Verzekeringnemer kan ook zelf rechtstreeks de vermissing van het voertuig doorgeven aan het Verkeersbureau Voertuigcriminaliteit, via telefoonnummer 071 - 364 17 77 (24 uur per dag bereikbaar).

34 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van toepassing. Verder is van deze verzekering uitgesloten:

34.1 schade door slijtage of waardevermindering;

34.2 schade door bevrozing of andere geleidelijk inwerkende atmosferische invloeden tenzij als gevolg van één van de in artikel 30 genoemde gebeurtenissen;

34.3 schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Reaal zal geen beroep doen op deze uitsluiting indien de verzekeringnemer aantoont dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen. De artikelen 30 tot en met 34 (Beperkte cascodekking) gelden eveneens voor de Volledige cascodekking.

35 Omvang van de volledige cascodekking

De omvang van de volledige cascodekking omvat die van de beperkte cascodekking. Daarnaast dekt deze verzekering het verlies van en de kosten van herstel van schade aan het motorrijtuig door:

35.1 botsing, vandalisme of enig ander van buitenkomend onheil;

35.2 omslaan, van de weg raken of in het water terechtkomen.

De onder 35.1 en 35.2 genoemde gebeurtenissen zijn eveneens gedekt indien deze het gevolg zijn van eigen gebrek, terwijl dan het eigen gebrek zelf eveneens gedekt is.

36 Eigen risico

In geval van volledige cascodekking wordt het geldende eigen risico, indien het totale schadebedrag dit eigen risicobedrag te boven gaat, niet in mindering gebracht op het vastgestelde schadebedrag mits naar het oordeel van Reaal duidelijk is dat het uit te keren schadebedrag geheel kan worden verhaald.

Indien bij de behandeling van de schade blijkt dat de schadevergoeding niet, of niet volledig verhaald kan worden, is verzekeringnemer gehouden tot onmiddellijke restitutie van het uitgekeerde eigen risicobedrag.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

37 Begripsomschrijvingen

37.1 Inzittenden

Alle inzittenden van het motorrijtuig met inbegrip van de bestuurder die zich bevinden op een voor personenvervoer bestemde zitplaats dan wel in of uit het motorrijtuig stappen. Als inzittenden worden ook beschouwd zij die zich in de directe omgeving van het motorrijtuig op de openbare weg bevinden in verband met een gebeurtenis aan het motorrijtuig overkomen of tijdens het verrichten van een noodreparatie dan wel tijdens een oponthoud bij een tankstation brandstof bijvullen of ruiten schoonmaken, voorzover zij voordien in het motorrijtuig waren gezeten.

37.2 Ongeval

Een plotseling, onverwacht, van buitenaf op het lichaam inwerkend geweld waaruit rechtstreeks medisch vast te stellen lichamelijk letsel of dood voortvloeit. Als ongeval wordt ook beschouwd:

- 37.2.1 verdrinking, verstikking, bliksemslag, acute vergiftiging door het binnen krijgen van gassen en dampen;
- 37.2.2 tyfus, paratyfus en ziekte van Weil als gevolg van in het water geraken;
- 37.2.3 verhongering, verdorsting en lichamelijke uitputting als gevolg van geïsoleerd raken;
- 37.2.4 wondinfectie, bloedvergiftiging en andere ziekten, ontstaan door binnendringen van ziekteverwekkers in een door een ongeval ontstaan letsel, mits aard en plaats van het letsel door een geneeskundige zijn vast te stellen;
- 37.2.5 lichamelijk functionele beperkingen als gevolg van een cervicaal acceleratie trauma (Whiplash).

37.3 Begunstigden

De uitkering krachtens deze dekking zal geschieden aan de verzekerde die het ongeval is overkomen of in het geval van overlijden aan zijn wettige erfgenamen.

37.4 Verzekerd bedrag

De op het polisblad vermelde bedragen gelden per inzittende. Bevinden zich op het moment van het ongeval meer inzittenden inclusief de bestuurder in het motorrijtuig dan er verzekerde zitplaatsen zijn, dan worden de verzekerde bedragen per inzittende naar verhouding verlaagd.

37.5 Invaliditeit

Onder invaliditeit wordt verstaan het geheel of gedeeltelijk verlies van enig deel of orgaan van het lichaam van verzekerde, dan wel het geheel of gedeeltelijk functieverlies van enig deel of orgaan van het lichaam van verzekerde.

38 Omvang van de dekking bij overlijden

Bij overlijden van een inzittende als enig en rechtstreeks gevolg van het ongeval, wordt het voor hem geldende verzekerde bedrag aan zijn wettige erfgenamen uitgekeerd. Een voorafgaande uitkering wegens blijvende invaliditeit ten gevolge van hetzelfde ongeval wordt hierop in mindering gebracht. Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval jonger is dan 18 jaar of ouder is dan 70 jaar bedraagt de uitkering maximaal € 2.500.

39 Omvang van de dekking bij blijvende invaliditeit

39.1 Bij blijvende invaliditeit van een inzittende als enig en rechtstreeks gevolg van het ongeval worden, bij algeheel verlies of functieverlies van de hierna genoemde lichaamsdelen of zintuiglijke vermogens, de hieronder vermelde percentages van het verzekerd bedrag uitgekeerd:

beide benen of voeten	100%
beide armen of handen	100%
een been en voet tezamen of een arm en hand tezamen	100%
een arm	75%
een onderarm	65%
een hand	60%
een duim	25%
een wijsvinger	15%
iedere andere vinger	10%
vijf vingers tezamen	60%
een been	70%
een onderbeen	65%
een voet	50%
een grote teen	10%
iedere andere teen	3%
het gezichtsvermogen van beide ogen	100%
het gezichtsvermogen van een oog	30%
het gehoor van beide oren	50%
het gehoor van een oor	20%
het reukvermogen	10%
whiplash maximaal	5%
de smaak	5%
een nier of de milt	10%
een long	30%

39.2 Bij gedeeltelijk (functie)verlies van de onder artikel 39.1 genoemde lichaamsdelen of zintuiglijke vermogens een gedeelte van de daar genoemde percentages evenredig aan de mate van het verlies;

39.3 Voor de onder artikel 39.1 niet genoemde gevallen van blijvende invaliditeit een gedeelte van het verzekerde bedrag, evenredig aan de mate van blijvende invaliditeit;

39.4 De mate van blijvende invaliditeit wordt vastgesteld zodra van een onveranderlijke toestand kan worden gesproken, echter in ieder geval binnen twee jaar na de ongevalsdatum. De hoogte van de uitkering wordt bepaald volgens de op grond van medische rapporten verwachte definitieve graad van invaliditeit;

39.5 Indien een bestaande blijvende invaliditeit door een ongeval wordt verergerd dan wordt de uitkering verleend op grond van het verschil tussen de mate van blijvende invaliditeit vóór en na het ongeval;

39.6 Reaal keert voor blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval behoudens de uitbreiding onder artikel 40 niet meer uit dan 100% van het verzekerde bedrag;

39.7 Indien de inzittende vóór de vaststelling van de invaliditeit als gevolg van het ongeval is overleden dan is Reaal geen uitkering voor blijvende invaliditeit verschuldigd;

39.8 Indien reeds een uitkering voor blijvende invaliditeit werd verstrekt, wordt deze op het voor overlijden uit te keren bedrag in mindering gebracht. Was de reeds gedane uitkering hoger dan die waarop aanspraak kan worden gemaakt dan vordert Reaal het verschil niet terug;

- 39.9** Indien de inzittende vóór de vaststelling van de blijvende invaliditeit - anders dan door het ongeval - is overleden dan blijft het recht op een uitkering bestaan. De hoogte van de uitkering wordt bepaald volgens de, op grond van medische rapporten, verwachte definitieve graad van invaliditeit indien de verzekerde niet zou zijn overleden;
- 39.10** Indien binnen één jaar na de ongevalsdatum nog geen blijvende invaliditeit is vastgesteld, vergoedt Reaal een rente van 6% over de uitkering verminderd met eventuele voorschotuitkeringen. Deze rente gaat in op de 365ste dag na de ongevalsdatum;
- 39.11** Indien een getroffen inzittende reeds voor het ongeval lijdende was aan kwalen, ziekten of gebreken wordt bij de vaststelling van de uitkering uitsluitend rekening gehouden met de ongevalsgevolgen die er geweest zouden zijn indien zodanige kwalen, ziekten of gebreken niet aanwezig zouden zijn geweest;
- 39.12** Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval ouder is dan 70 jaar wordt maximaal 50% van het per inzittende verzekerde bedrag uitgekeerd;
- 39.13** Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval niet van de wel aanwezige veiligheidsgordel gebruik heeft gemaakt, geldt een korting van 30% op de uitkering.
- 40 Cumulatieve uitkering bij blijvende invaliditeit**
- 40.1** Bij een blijvende invaliditeit tot en met 25% blijven de uitkeringspercentages ongewijzigd.
- 40.2** Bij een blijvende invaliditeit tot en met 50% wordt eerst het onder artikel 39.1 genoemde toegepast en daarna het deel dat de 25% overschrijdt, vertweevoudigd.
- 40.3** Bij een blijvende invaliditeit boven de 50% wordt eerst het onder artikel 39.1 en lid 40.2 genoemde toegepast en daarna het deel dat de 50% overschrijdt, verdrievoudigd.
- 41 Verplichtingen bij het maken van een aanspraak op een uitkering**
- Onverminderd de verplichtingen in artikel 8 is degene die aanspraak op een uitkering maakt tevens verplicht ervoor te zorgen dat:
- 41.1** in geval van overlijden van een inzittende, Reaal aanstonds op de hoogte wordt gesteld, althans zo tijdig mogelijk dat Reaal voor de teraardebestelling of crematie een onderzoek kan instellen;
- 41.2** in geval van blijvende invaliditeit van een inzittende binnen drie maanden na de datum van het ongeval Reaal op de hoogte wordt gesteld. Na verstrijken van deze termijn behoudt een inzittende het recht op een uitkering indien ten genoegen van Reaal wordt bewezen dat de invaliditeit uitsluitend een gevolg van het ongeval is. Alle rechten op een uitkering vervallen indien de kennisgeving van het ongeval en de daaruit voortvloeiende blijvende invaliditeit later dan vijf jaren na het ongeval plaatsvindt;
- 41.3** onverwijld geneeskundige hulp wordt ingeroepen en dat de door of namens de geneeskundige(n) gegeven voorschriften worden opgevolgd;
- 41.4** desgevraagd aan Reaal en aan de daartoe door haar aangewezen deskundige(n) alles wordt meegedeeld respectievelijk te laten meedelen, hetgeen met het ongeval verband houdt, aan bedoelde geneeskundige(n) gelegenheid te geven respectievelijk te laten geven tot onderzoek ter plaatse en ten tijde als door deze wordt bepaald en alle verlangde bewijsstukken over te leggen.
- 42 Uitsluitingen**
- Onverminderd het bepaalde in artikel 11 bestaat geen recht op een uitkering voor een ongeval dat aan inzittenden is overkomen indien:
- 42.1** het motorrijtuig zonder toestemming van de verzekeringnemer werd gebruikt;
- 42.2** schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen uitkering verleend.
- Deze uitsluiting geldt niet voor een inzittende die aantoonbaar dat de hierin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

43 Begripsomschrijvingen

43.1 Inzittenden

Alle inzittenden van het motorrijtuig met inbegrip van de bestuurder die zich bevinden op een voor personenvervoer bestemde zitplaats dan wel in of uit het motorrijtuig stappen. Als inzittenden worden ook beschouwd zij die zich in de directe omgeving van het motorrijtuig op de openbare weg bevinden in verband met een gebeurtenis aan het motorrijtuig overkomen of tijdens het verrichten van een noodreparatie dan wel tijdens een oponthoud bij een tankstation brandstof bijvullen of ruiten schoonmaken, voorzover zij voordien in het motorrijtuig waren gezeten.

Onder schade wordt verstaan:

43.2.1 schade ten gevolge van letsel of benadeling van de gezondheid van inzittenden, al dan niet de dood ten gevolge hebbend;

43.2.2 schade ten gevolge van beschadiging of vernietiging van zaken die behoren tot de particuliere huishouding van inzittenden, met uitzondering van schade aan motorrijtuigen.

43.3 Ongeval

Een plotseling, onverwacht, van buitenaf op het lichaam inwerkend geweld waaruit rechtstreeks medisch vast te stellen lichamelijk letsel of dood voortvloeit.

43.4 Verkeersongeval

Onder een verkeersongeval wordt verstaan een botsing, aan- of overrijding waarbij het motorrijtuig is betrokken.

44 Omvang van de dekking

Tot het verzekerde bedrag dekt de verzekering schade van inzittenden door (verkeers-)ongevallen.

45 Omvang van de schadevergoeding

45.1 Wordt een inzittende gedood of gewond, dan zal bij de vaststelling van de omvang van de vergoeding en van de rechthebbenden op vergoeding, het bepaalde in de artikelen 6:107 en 6:108 BW dienovereenkomstig van kracht zijn.

45.2 Indien een inzittende burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de onder deze dekking verzekerde schade, zal de betaling geschieden krachtens de dekking aansprakelijkheid motorrijtuigen.

45.3 Op deze dekking kan geen beroep worden gedaan door anderen dan de rechtstreeks bij het schadegeval betrokken benadeelde natuurlijke personen of hun nagelaten betrekkingen.

45.4 Geen aanspraak op vergoeding bestaat voorzover de inzittende recht heeft op vergoeding krachtens een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, of op schadevergoedingen of verstrekkingen uit anderen hoofde.

45.5 Het niet dragen van in het motorrijtuig aanwezige autogordels kan eigen schuld aan de schade opleveren. Deze eigen schuld zal naar de maatstaven van het burgerlijk recht bij de vaststelling van de schade worden toegerekend.

45.6 Indien het totale bedrag van de door de inzittenden c.q. hun rechtverkrijgenden geleden schade hoger is dan het verzekerd bedrag, wordt dit bedrag naar evenredigheid van de door ieder van hen geleden schade uitgekeerd.

46 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van overeenkomstige toepassing. Daarnaast is uitgesloten schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Deze uitsluiting geldt niet voor een inzittende die aantoonbaar dat de hierin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

47 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 47.1 de verzekeringnemer;
- 47.2 de gemachtigde bestuurder of passagier;
- 47.3 de erven van een verzekerde, indien en voor zover hun belangen in het geding zijn.

48 Omvang van de dekking

- 48.1 De te verlenen verhaalsbijstand houdt in: het verlenen van bijstand bij het verhalen van een door verzekerde geleden schade op een wettelijk aansprakelijke derde indien en voor zover deze schade is ontstaan door een verkeersongeval of een (andere) onverwachte aanraking met een, zich buiten het motorrijtuig bevindend, voorwerp. Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de aan een motorrijtuig gekoppelde caravan of aanhanger.
- 48.2 Onder schade wordt verstaan:
 - 48.2.1 schade aan het verzekerde motorrijtuig, waaronder mogelijke waardevermindering als gevolg daarvan;
 - 48.2.2 huurkosten voor een vervangend motorrijtuig;
 - 48.2.3 schade, anders dan door diefstal ontstaan aan zaken in de cabine van het verzekerde motorrijtuig voor zover behorend tot de particuliere huishouding van een verzekerde.
- 48.3 De schade moet zijn ontstaan gedurende de looptijd van de verzekering.

49 Onvermogen

Als een verhaalsactie niet of niet geheel het beoogde resultaat heeft wegens onvermogen van de aansprakelijke derde, dan wordt tot een bedrag van € 250 het tekort vergoed van de schade aan het verzekerde motorrijtuig en de in artikel 48.2.3 genoemde zaken. Deze vergoeding wordt verleend indien het voorval, waaruit de schade voortvloeit, heeft plaatsgevonden binnen Nederland en voor zover verzekerde de schade niet op een andere manier vergoed kan krijgen.

50 De verlening van de verhaalsbijstand en de beperkingen

De verhaalsbijstand wordt verleend aan de verzekerde overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:

- 50.1 De verhaalsbijstand wordt verleend door D.A.S. Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. hierna te noemen DAS. Het adres van DAS is:
Postbus 23 000
1100 DM Amsterdam
Telefoon 020 - 651 75 17
Fax 020 - 691 47 37
- 50.2 DAS garandeert daartoe de inzet van alle in loondienst aan haar verbonden deskundigheid. DAS vergoedt de daaruit voortvloeiende externe kosten onbepaald. DAS schiet deze kosten voor indien deze verhaald, verrekend of door anderen vergoed kunnen worden;
- 50.3 als er geen redelijke kans (meer) is het gewenste resultaat te bereiken, wordt de verhaalsbijstand gestaakt;
- 50.4 DAS is bevoegd geen (verdere) bijstand te verlenen als het belang van de zaak niet opweegt tegen de (verder) te maken kosten van bijstand. DAS stelt dan een bedrag beschikbaar dat gelijk is aan het belang van de zaak;
- 50.5 als de behandeling niet door DAS zelf kan worden voltooid, draagt DAS deze over aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige. Daarbij wordt een door de verzekerde kenbaar gemaakte voorkeur gevolgd. Ingeval van een zaak in het buitenland dient de in te schakelen advocaat bevoegd te zijn om bij het buitenlandse gerecht op te treden;

- 50.6 alleen DAS is bevoegd, na overleg met de verzekerde, opdrachten te verstrekken aan advocaten, rechtens bevoegde deskundigen en andere externe deskundigen. De opdrachten worden steeds gegeven namens de verzekerde. De verzekerde machtigt DAS hiertoe onherroepelijk. De verzekerde machtigt DAS inzage te nemen in de stukken die een externe deskundige over zijn zaak ter beschikking heeft.

51 Verplichtingen van de verzekerde

Een verzekerde die een beroep op de verzekering wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van de gebeurtenis aan bij DAS. Als dit verzoek meer dan een jaar na het ontstaan van de gebeurtenis wordt aangemeld, is DAS niet meer verplicht verhaalsbijstand te verlenen.

De verzekerde die een beroep op deze verzekering doet, verleent alle medewerking die gevraagd wordt door DAS. Dit houdt in ieder geval in dat hij:

- alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
- zich desgevraagd partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van gemaakte kosten van bijstand op derden;
- alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.

De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voor zover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden mede verstaan de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten.

52 Het verhaalsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht

De verhaalsbijstand wordt verleend in de landen waarvoor het door Reaal afgegeven Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs geldig is, mits de rechter in één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is.

53 Belangenconflicten- en geschillenregeling

- 53.1 De belangen van de verzekeringnemer gaan vóór die van (mede) verzekerden, tenzij de verzekeringnemer uitdrukkelijk anders bepaalt. Bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis, verleent DAS alleen bijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen.
- Als er een geschil is tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen zijn beide verzekerden bevoegd te verlangen dat hen bijstand wordt verleend door een advocaat of rechtens bevoegde deskundige naar eigen keuze.
- 53.2 Als de verzekerde het oneens blijft met het oordeel van DAS over de haalbaarheid of de wijze van behandeling, dan kan de verzekerde verzoeken dit verschil van mening voor te leggen aan een Nederlandse advocaat naar zijn keuze. DAS legt dan dit verschil van mening, met alle relevante stukken, voor aan de aangewezen advocaat en verzoekt hem zijn oordeel te geven. De kosten hiervoor zijn steeds voor rekening van DAS. Het oordeel van de advocaat is bindend voor DAS.
- 53.3 Als de verzekerde zich niet met het oordeel van de advocaat kan verenigen, kan verzekerde de behandeling voor eigen rekening en risico voortzetten. Wordt hij daardoor alsnog geheel of gedeeltelijk in het gelijk gesteld, dan betaalt DAS alsnog de redelijk gemaakte kosten van bijstand.
- 53.4 Het recht om een verschil van mening over de uitleg of toepassing van de polisvoorwaarden aan een rechter voor te leggen, vervalt na verloop van één jaar, nadat DAS haar standpunt schriftelijk heeft bekendgemaakt.

54 Overige bepalingen

Voor zover in deze Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking niet anders wordt bepaald, gelden de Algemene voorwaarden.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

55 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 55.1 de verzekeringnemer;
- 55.2 de gemachtigde bestuurder of passagier, uitsluitend voor wat betreft de dekking zoals omschreven in artikel 56.1 en 56.2;
- 55.3 de nagelaten betrekkingen van een verzekerde, indien en voor zover zij een vordering kunnen instellen tot voorziening in de kosten van levensonderhoud naar aanleiding van een gebeurtenis, waarvoor krachtens de verzekering aanspraak op rechtsbijstand bestaat.

56 De verzekerde activiteit

Verzekerde heeft aanspraak op advieservice en op rechtsbijstand bij het uitoefenen van de hierna genoemde activiteiten:

- 56.1 de deelname aan het wegverkeer met het verzekerde motorrijtuig;
- 56.2 het voorhanden hebben, onderhouden en vervangen van het verzekerde motorrijtuig.
Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de gekoppelde caravan of aanhanger.
De te verlenen advieservice houdt in: het eenmalig verlenen van een telefonisch juridisch advies aan de hand van de informatie die verzekerde telefonisch verstrekt.
In geval rechtsbijstand wordt verleend, moet sprake zijn van een op geld waardeerbaar belang.

57 De franchise

De verzekerde kan in contractuele geschillen alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van zijn verzoek ten minste € 110 bedraagt.

58 Uitsluitingen

DAS verleent geen rechtsbijstand en geen advieservice:

- 58.1 in geschillen over de exploitatie van het verzekerde motorrijtuig (verhuur, vervoer, examens, les enzovoort);
- 58.2 in geschillen over de aanschaf van tweedehands motorrijtuigen, tenzij deze onder schriftelijke garantie zijn gekocht bij een officiële dealer;
- 58.3 bij het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties.

59 De verlening van de rechtsbijstand

Rechtsbijstand wordt verleend aan de verzekerde overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:

- 59.1 de rechtsbijstand wordt verleend door: DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. Hiervoor en hierna genoemd DAS.
Het adres van DAS is:
Postbus 23 000
1100 DM Amsterdam
Telefoon 020 - 651 75 17
Fax 020 - 691 47 37
- 59.2 de rechtsbijstand wordt verleend door deskundigen in loondienst van DAS, tenzij DAS besluit de verlening van rechtsbijstand of een deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige. Voorzover de deskundige in loondienst van DAS de rechtsbijstand verleent, overlegt DAS met de verzekerde over de wijze van behandeling en informeert hem over de haalbaarheid van het gewenste resultaat;
- 59.3 als er geen redelijke kans (meer) is het gewenste resultaat te bereiken, wordt de rechtsbijstand gestaakt;
- 59.4 de hoogte van een eventueel verschuldigd eigen risico wordt op het polisblad vermeld;
- 59.5 DAS is bevoegd geen (verdere) bijstand te verlenen als het belang van de zaak niet opweegt tegen de (verder) te maken kosten van rechtsbijstand. DAS stelt dan een bedrag beschikbaar dat gelijk is aan het belang van de zaak;
- 59.6 als het naar het oordeel van DAS noodzakelijk is de behandeling of een deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige, is uitsluitend DAS bevoegd om, na overleg met de verzekerde, opdrachten daartoe te verstrekken;

- 59.7 als DAS een opdracht geeft aan een advocaat om de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te behartigen, volgt DAS de keuze van verzekerde. Als de zaak in Nederland dient, komen alleen advocaten die in Nederland zijn ingeschreven of kantoor houden in aanmerking. Dient de zaak in het buitenland dan moet de advocaat bij het gerecht in het betreffende land zijn ingeschreven. In alle andere gevallen bepaalt DAS de keuze;
- 59.8 de opdrachten worden steeds namens de verzekerde gegeven. De verzekerde machtigt DAS hiertoe onherroepelijk. DAS is niet verplicht om in het kader van eenzelfde verzoek om rechtsbijstand aan meer dan één advocaat (al dan niet in loondienst van DAS) of (andere) externe deskundige een opdracht te verstrekken. Voorzover de rechtsbijstand wordt verleend door een advocaat die niet in dienst is van DAS, treedt DAS slechts op als financier van de daarmee gemoede kosten overeenkomstig de bepalingen die op deze verzekering van toepassing zijn;
- 59.9 De aansprakelijkheid voor schade door of in verband met de verlening van rechtsbijstand door deskundigen in loondienst van DAS is beperkt tot het bedrag waarop de afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico onder die verzekering. Een kopie van de polis met voorwaarden ligt ter inzage bij DAS. DAS is niet aansprakelijk voor schade door of in verband met de werkzaamheden van een door DAS ingeschakelde externe deskundige;
- 59.10 als naast de verzekerde ook andere belanghebbenden actie (willen) voeren, is DAS bevoegd in plaats van het verlenen van rechtsbijstand door een deskundige in haar loondienst:
 - één extern deskundige in te schakelen die aan alle belanghebbenden gezamenlijk rechtsbijstand verleent, of
 - de door de belanghebbenden gezamenlijk gemaakte kosten van rechtsbijstand naar evenredigheid aan de verzekerde te vergoeden.

60 Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijk recht

- 60.1 In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is:
 - het verhalen van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of goed;
 - strafzaken;
 - geschillen uit sleep- en reparatieovereenkomst.
 - 60.2 In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.
- ### 61 Onvermogen
- DAS vergoedt aan de verzekerde de schade aan het verzekerde motorrijtuig ten gevolge van de onrechtmatige daad van een ander, voor zover de schade een eigen risico van € 125 te boven gaat tot ten hoogste € 1.250. Dit als de verhaalsactie strandt door onvermogen van de wederpartij, tenzij de verzekerde de schade op een andere manier vergoed kan krijgen.
- ### 62 Waarborgsom
- 62.1 DAS schiet aan de verzekerde een waarborgsom voor van ten hoogste € 25.000, als door een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak, de betaling van een waarborgsom wordt verlangd voor zijn vrijlating, de teruggave van zijn rijbewijs of de opheffing van een beslag, gelegd op het verzekerde motorrijtuig.
 - 62.2 Door het aanvaarden van het voorschot, machtigt de verzekerde DAS onherroepelijk daarover te beschikken zodra het weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting, zijn volle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van onverwijld restitutie aan DAS.
 - 62.3 De verzekerde is verplicht het voorschot zo spoedig mogelijk terug te betalen, maar in ieder geval binnen één jaar nadat het is verstrekt.

63 Verplichtingen van de verzekerde

- 63.1** De verzekerde die een verzoek om rechtsbijstand wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van het geschil aan bij DAS.
- 63.2** Als twijfelachtig is of het verzoek om rechtsbijstand van de verzekerde betrekking heeft op een geschil, moet de verzekerde de aanwezigheid van een geschil aantonen door een deskundigenrapport. Dit rapport moet uitsluitend geven over de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis en over de oorzaak en veroorzaker van het geschil. Geeft het rapport voldoende grond voor het verlenen van rechtsbijstand, dan vergoedt DAS de kosten van het rapport.
- 63.3** De verzekerde die om rechtsbijstand verzoekt, verleent alle medewerking aan DAS of aan de ingeschakelde externe deskundigen. Dit houdt in ieder geval in dat hij:
- alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
 - op verzoek van DAS de omvang van het geschil en/of het (financieel) belang aannemelijk maakt;
 - DAS machtigt de stukken die een externe deskundige over zijn verzoek ter beschikking heeft in te zien;
 - zich desgevraagd civiele partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van de gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden;
 - verplicht is om alle medewerking te verlenen en/of om zijn rechten aan DAS over te dragen om de gemaakte of nog te maken kosten op derden te verhalen;
 - alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.
- 63.4** De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voorzover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden onder andere verstaan de door de verzekerde ontvangen buitengerechtigde kosten, de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten en de voor de verzekerde verrekenbare BTW.

64 Belangenconflicten

- Er is sprake van een belangenconflict als beide partijen in een geschil aanspraak maken en hebben op rechtsbijstand door DAS. In dat geval geldt het volgende:
- 64.1** bij een geschil tussen de verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekeringnemer;
- 64.2** bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen;

- 64.3** bij een geschil tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen hebben beide verzekerden recht op rechtsbijstand door een advocaat naar eigen keuze.

65 Geschillenregeling

- 65.1** Als de verzekerde het oneens blijft met het oordeel van DAS over de regeling van het geschil waarvoor hij beroep op de verzekering heeft gedaan, dan kan hij DAS schriftelijk verzoeken dit meningsverschil voor te leggen aan een advocaat naar zijn keuze.
- 65.2** DAS legt dan dit meningsverschil, met alle relevante stukken, voor aan de gekozen advocaat en verzoekt hem zijn oordeel te geven. Desgewenst verwoordt de verzekerde ook zelf nog eens het meningsverschil. Het oordeel van de advocaat is bindend voor DAS. De kosten zijn voor rekening van DAS en komen niet ten laste van het verzekerde kostenmaximum.
- 65.3** De verlening van rechtsbijstand wordt door DAS voortgezet in overeenstemming met het oordeel van de advocaat, tenzij de verzekerde op dat moment te kennen geeft dat hij gebruik wil maken van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
- 65.4** Als DAS de behandeling overdraagt aan een externe deskundige, mag de opdracht niet aan de advocaat die het bindende oordeel heeft gegeven of aan een kantoorgenoot worden verstrekt.
- 65.5** Als verzekerde zich niet met het oordeel van de advocaat kan verenigen, kan hij de behandeling van de zaak voor eigen rekening en risico voortzetten. Wordt hij daardoor alsnog geheel of gedeeltelijk in het gelijk gesteld, dan betaalt DAS alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand.
- 65.6** Deze geschillenregeling is niet van toepassing op een meningsverschil over de regeling van het geschil tussen de verzekerde en een advocaat of een door DAS ingeschakelde externe deskundige.

66 Klachtenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de uitvoering van de rechtsbijstanddekking door DAS kunnen worden voorgelegd aan de directie van DAS. Wanneer het oordeel van DAS voor de verzekerde niet bevredigend is, kan hij alsnog de in artikel 13 van de Algemene bepalingen beschreven klachtenprocedure volgen.

67 Overige bepalingen

Voorzover in deze Bijzondere voorwaarden van Rechtsbijstanddekking niet anders wordt bepaald, gelden de Algemene voorwaarden.